

■ LEDER:
Kurt Lyngved

Store og små bekymringer

Så har jeg vendt tilbake til min plass ute ved havet og ser våren sige inn over et vinterlig landskap. Det er lyset som forteller meg at noe er i endring. Det ligger en slags optimisme i solens spill med holmer og skjær som så lenge har lagt i skyggeverdenen og strukket seg etter dagslys. Nå ligger dagene badet i det blå lyset bak oss og lengselen mot sommernattens evige dag får nesten holmer og skjær til å hoppe av fryd. Men bare nesten. I dette glansbildet ligger det allikevel mørke skyer over mange landskap og fortsatt er det slik at mange mennesker lever i utrygghet og vet ikke hva dagen vil bringe og slett ikke morgendagen. Mange er på flukt fra krig og andre trusler og bringer med seg sine få eiendeler inn mot en usikker framtid. Situasjonen på Krim-halvøya er høyst uklar og vi ser et Europa som utfordres politisk og menneskelig.

Mange slike uro-områder gjør oss mennesker usikre og utrygge. Lange skygger kastes inn over våre liv uansett hvor vi er. Dette er forhold som også helt klart får betydning for vår helse og for vår livskvalitet. Bekymringer vi bærer med oss preger våre liv og våre hverdager fra de nære og hverdagslige forhold til de store og mer verdensomspennende anliggender. Men det er på egen kropp vi opplever angsten og utryggheten og dens betydning for egen livsutfoldelse. Det siste året har mange krefter vært i sving for å redde traumeenheten ved Nordlandssykehuset i Bodø. Brukerorganisasjonene har gjort en formidabel jobb for å fremme sin sak med tanke på konsekvenser dersom denne enheten legges ned. Det som slår meg i dette bildet er den utryggheten som uttrykkes ved at tilbud fjernes og hva da? Jeg har full forståelse for dette spørsmålet i denne sammenheng og begriper ikke at man ikke først sørger for å bygge opp det nye tilbudet før det gamle tas bort. Enhver forstår at det tomrommet som sannsynligvis oppstår er angstskapende i seg selv og vil påvirke helsen på en negativ måte. Det er lett å glemme at de som er brukere av dette tilbudet i utgangspunktet bærer livshendelser med seg som allerede har forringet deres livsutfoldelse. Helsevesenet som system skal ikke bidra til å legge sten til byrden. Det skal sørge for å være forutsigbart og trygt for befolkningen.

I serien om psykiske lidelse og drap har NRK ikke bidratt til å skape åpenhet og forståelse for psykisk uhelse i en større sammenheng. Etter programserien sitter man igjen med en opplevelse av at et menneske med en psykisk lidelse er en potensiell drapsmann/kvinne. Det vet vi alle er feil. Dette fokuset bidrar til å stigmatisere veldig mange og setter mennesker som sliter med sine liv i et dårlig lys. Det er et tilbakeslag i

arbeidet for å bryte ned fordommer og stigmatiseringer knyttet til det å ha et psykisk helseproblem. I et samfunn hvor flere og flere får psykiske helseproblemer vil en annen vinkling på dette kunne være positiv folkeopplysning og bidra til en forståelse for at psykiske problemstillinger ikke er det samme som farlighet. Fokuset burde være på sårbarhet. Farlighet hos mennesket må vurderes ut fra det enkelte menneske i den situasjonen de befinner seg i uavhengig av om de har en psykisk lidelse eller ikke. Etter min mening må denne debatten være mye mer nyansert enn det programmet ga uttrykk for. En god psykisk helse betinges av inkludering og opplevelse av et menneskelig fellesskap – ikke stigmatisering og utenforskap.

Denne vinteren har ni sykepleiere gått på skrivekurs i regi av NAPHA (Nasjonalt senter for psykisk helsearbeid i kommunen). Dette har vært svært vellykket og det var fornøyde skribenter som leverte sine artikler etter endt kurs. Artiklene legges ut på ulike hjemmesider og de vil bli presentert i tidsskriftet i løpet av året. Vi ønsker å kunne gi dette tilbudet årlig og forutsatt finansiering vil det også bli mulighet for andre å delta neste år. På denne måten bidrar sykepleiere som jobber innenfor feltet psykisk helse og rus til å synliggjøre det viktige arbeidet som gjøres rundt omkring i landet. Slik blir gode praksiser synlig for mange og åpner opp for andre til å følge de gode eksempler.

Årene som kommer vil utfordre oss på mange områder med tanke på eget fag innenfor det psykiske helsearbeidet. Sykepleie, som andre fag, er i en kontinuerlig dialog med omverden og dens skiftende vinder. Dette er vi nødt til å være med på og gi våre innspill til utviklingen i det psykiske helsearbeidet og hva vi mener bidrar til kvalitative gode tilbud. Nøkkelpersonene i denne sammenheng er brukerne av tjenestene og vi vil tilstrebe en god dialog med brukere på alle nivå innenfor psykisk helse og rus. Lokalt og nasjonalt må vi tilstrebe den gode dialogen i det tverrfaglige feltet der erfaringskompetansen er et selvfølgelig bidrag. Jeg håper at mange sykepleiere innenfor feltet psykisk helse og rus har lyst til å engasjere seg og på denne måten bidra til å utvikle gode praksiser og kunnskapsfelt. På denne måten bidrar vi som faggruppe til å holde kvalitetsstempelen høyt og hele tiden ha det gode tilbudet på tjenestene i fokus.

Kurt J. Lyngved

FAGGRUPPELEDER